

Søk etter blodigler i Kverndammen, Porsgrunn / Skien kommuner desember 2011

Skien 10. februar 2012

Bakgrunn

Porsgrunn kommune kontaktet Gustavsen Naturalanalyser i slutten av november 2011. I forbindelse med den forestående nedtappingen av Kverndammen var det et ønske om å fange inn blodigler for å sikre artens overlevelse gjennom vinteren. Et forsøk med søk etter blodigler i Kverndammen ble avtalt. Metodikken bestod i å grave og sikte bunnsedimenter for å forsøke å fange blodigler. Sikten som ble brukt er av typen "svenskesåld" med en maskevidde på 5 mm. Denne type sold benyttes ved arkeologiske steinalderundersøkelser. På grunn av lav vanntemperatur ble det ikke regnet som sannsynlig å «lokke» blodiglene fram slik man kan gjøre om sommeren.

Porsgrunn kommune hadde innhentet råd fra Dag Dolmen om fangst og oppbevaring av blodigler. Dessverre var det lite erfaring med fangst av denne arten i den kalde årstiden. Det ble regnet som mest sannsynlig at blodiglene oppholdt seg mot bunnen av dammen. Det var dermed å forvente en økende sannsynlighet for fangst etter hvert som dammens vannstand sank.

Gjennomføring

Kverndammen ble besøkt følgende dager;

- 2. desember
- 3. desember
- 7. desember
- 9. desember
- 23. desember

Første dag, 2. desember, ble metoden utprøvd i strandsonen flere plasser. Det ble da brukt vadestøvler og vadet så langt det lot seg gjøre uten å synke ned i løse bunnsedimenter. Vanntemperaturen var omkring 0 grader, med et tynt islag noen steder. Vannstanden var ca 20-30 cm under normal vannstand. Miljøvernrådgiver Eigil Movik fra Skien kommune og miljørådgiver Kjell-Henrik Semb fra Porsgrunn kommune var med på metodetestingen. Det ble også en rapportasje i Porsgrunns Dagblad ([link](#)).

Den andre dagen, 3. desember, ble det brukt båt med elektrisk motor. Det ble både gravd og siktet, men også gjort forsøk med bunndyrhåv fra båten. Isdekket var nå noe større og enkelte plasser for fast til at båten kunne komme fram. Vannstanden drøyt en halvmeter under normalt.

Det videre arbeidet ble vanskeligere med stadig økende istykkelse. 7. og 9. desember var det ikke mulig å bruke båt, men fortsatt mulig å hakke seg igjennom isen fra strandkanten. Vannstanden stadig synkende og opp mot 2 meter under normalen.

Etter dette førte nedbør og smelting av snø til at dammen igjen ble fylt opp. Dette gjorde videre leiting uaktuelt en periode. Når så vannstanden igjen sank ned ble det liggende 10 cm tykke isflak over restvannet. Etter en siste befarings 23. desember ble det foreslått overfor oppdragsgiver at det var lite hensiktsmessig med ytterligere fangstforsøk på grunn av istykkelsen. Det ble enighet om å avvente situasjonen. Oppdraget ble avsluttet da det viste seg

at det ikke var nødvendig med en full nedtapping denne vinteren. Det ble ikke fanget inn noen blodigler. Totalt tidsforbruk var 12 timer.

Skien, 10. februar 2012

Per Øyvind Gustavsén